

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

לקוטי שיחות

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

שניאורסאהן

מליובאוויטש

וישב

מתורגם ומעובד לפי השיחות של לקוטי שיחות חלק כה

(תרגום הפשו)

יוצא לאור על ידי

„מכון לוי יצחק“

כפר חב"ד ב'

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים ושבע לבריאה

מאה וחמישים שנה להסתלקות-הילולא של כ"ק אדמו"ר ה"צמח צדק" ז"ע

לזכות

הרה"ת ר' ארי' לייב בן מרת צירל ליבא שיחי' גאלדמאן
ליום הולדתו, כ"ח כסלו - ד' דחנוכה
הרה"ת ר' חיים אליהו בן מרת דבורה לאה שיחי' מישולבין
ליום הולדתו, כ"ט כסלו - ה' דחנוכה
לאריכות ימים ושנים טובות עד ביאת גואל צדק
ומתוך בריאות הנכונה ולשנת ברכה והצלחה בגו"ר
*

נדפס ע"י ידידיהם

הרה"ת ר' יוסף יצחק הלוי וזוגתו מרת גיטל רחל שיחיו שגלוב

הי' שותף בהפצת עניני "משיח וגאולה"!!!
להקדשות ולפרטים נוספים:
טל.: 753-6844 (718) או 934-7095 (323)
אימייל: info@torah4blind.org

Be A Partner
In Spreading *Inyonei Moshiach U'geula!!!*
To Dedicate This Publication
In Honor Of Your Family Or A Loved Ones
For More Info. Call:
(718) 753-6844 or (323) 934-7095
or email: info@torah4blind.org

For this and other books on Moshiach & Geulah, go to:
<http://www.torah4blind.org>
To DEDICATE AN ISSUE IN HONOR OF A LOVED ONE, CALL (323) 934-7095

הכתובת להשיג השיחות באינטרנט:
<http://www.torah4blind.org>

להביא את 770 הביתה!

כל מי שהיה ב-770 אי פעם, זוכר בודאי את שלל הקובצים והעלונים המחולקים בכל ליל שבת קודש

כעת ניתן להשיג את חלקם ברשת האינטרנט, אצלך בבית!

קבצים גרפיים וקבצי טקסט:

דבר מלכות: שיחות כ"ק אד"ש מה"מ מהשנים תנש"א-תשנ"ב.

יחי המלך: קונטרס שבועי, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

המעשה הוא העיקר: לקט הוראות למעשה בפועל משיחות כ"ק אד"ש מה"מ (החל משנת תשמ"ח).

שיחת הגאולה: גיליון שבועי של ימות המשיח, בהוצאת "האגודה למען הגאולה האמיתית והשלילה".

מעייני חיי: גיליון שבועי לילדים, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.

האמונה הטהורה: גיליון שבועי בעניני אחרית הימים.

קבצים גרפיים בלבד:

לקוטי שיחות: שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ היו"ל לקראת כל שבת ב-770,

על-ידי "ועד להפצת שיחות".

חדש לקוטי שיחות (מתורגם): שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ הנדפס בספרי

לקוטי שיחות, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.

להקהיל קהילות: גיליון שבועי מתורתו של משיח בעניני הקהלות קהילות בשבת,

בהוצאת צא"ח העולמית, ניו-יורק.

קבצי טקסט בלבד:

פנימיות: ירחון לבני הישיבות, בהוצאת מרכז את"ה בארץ הקודש.

ליקוט ניגונים: שתי חוברות על הניגונים שניגן וביאר כ"ק אד"ש מה"מ, בהוצאת קה"ת (תשנ"ב).

דרך הישרה: (אידיש) קונטרס מיוחד לילדים, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

לעבן מיט דער צייט: (אידיש) קטעים לפרשת השבוע מתוך הספר, בהוצאת ישיבת

"אהלי תורה", ניו-יורק.

דבר תורה: (אידיש) דף שבועי לילדים, היו"ל על-ידי מוסד חינוך "אהלי תורה", ניו-יורק.

כמו-כן ניתן להוריד באתר את "קונטרס בית רבינו שבבבל"

ושיחת ש"פ שופטים התנש"א

מדור מיוחד לספרים וחברות באנגלית בעניני גאולה ומשיח!

האתר מנוהל ע"י הרה"ת ר' יוסף-יצחק הלוי שגלוב

וכתובתו: <http://www.moshiach.net/blind>

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

א. "ואביו שמר את הדבר"

על הפסוקי "ויקנאו בו אחיו ואביו שמר את הדבר" נאמר במדרש²: אמר רבי לוי נטל קולמוס וכתב באיזה יום ובאיזה שעה³ באיזה מקום⁵.

לגבי הסיבה המחייבת את המדרש לפרש זאת מציין "יפה תואר"⁶: "לפי שלא תפול שמירה במה שאין לו מציאות חוץ לנפש.. לכן פירש השמירה כפשוטה והוא שמירת הדבר בזכרונו", וכיוון ש"שמירת הדבר בזכרונו" אינה בידי האדם לגמרי, אלא אם כן הוא מציין סימן, לכן "נטל קולמוס וכתב...".⁷

ועל אשר כתב "באיזה יום ובאיזה שעה ובאיזה מקום", הוא מביא פירוש נוסף⁸: כיוון שהתקווה להתגשמות חלום היא עד כ"ב שנה, כפי שלומדת הגמרא⁸ מיוסף עצמו, ויעקב ידע זאת "מסברה" – "לכן כתב היום והשעה לדעת עד מתי יש לו תקווה".

אך לפי פירושו עדיין נדרש הסבר: (א) על הפירוש הראשון – זמן ומקום הם פרטים מחוץ לתוכן החלום – והרי, הוא היה צריך לכתוב בראש ובראשונה את תוכן החלום? (ב) לפי הפירוש השני מתוספת השאלה: חשוב לציין

(1) פרשתנו לו, יא.

(2) ב"ד פפ"ד, יב. ובילקוט עה"פ – בלי שם בעל המאמר. ולהעיר דגם לפניו ב"ד (שם, יא) איתא מאמר ר"ל בשם ר' חמא ב"ד חנינא, וכן בב"ד שם לאח"ז – ר"ל בשם רבי חמא ב"ד חנינא (והוא בילקוט ובשכל טוב (א"ר לוי) בהמשך א' (ובשינוי) עם המאמר שבפנים. ע"ש). ואכ"מ.

(3) צ"ע הכוונה – שעת החלום (הא', או הב') שעת הסיפור? (4) כ"ה בב"ד דפוס ווילנא (וביפ"ת, נזר הקודש ועץ יוסף הנדפס – ובאיזה"ה). ובי"ש שם – גם לפניו, "באיו" (בלי ר').

(5) במדרש לקח טוב ליתא, "באיזה מקום". וראה ב"ד הוצאת תיאודור-אלבק הגירסא, "נטל קולמוס וכתב היום והשעה והמקום". וראה חילופי נוסחאות שם.

(6) בהשלם. וראה לשונו ביפ"ת הקצר (הנדפס בב"ד הוצאת ווילנא).

(7) ובעץ יוסף לבי"ר שם: מדאמר שמר את הדבר משמע ששמרו וכתבו בפנסקו.

(8) ברכות נה, ריש ע"ב. והוא מאמר ר' לוי בעל המאמר דנטל קולמוס כו' דב"ד כאן. ולהעיר דבמדרש לקח טוב שם ממשיך, "מיכן אמרו חכמים לעולם יצפה אדם לחלום טוב עד כ"ב שנים".

(9) ומציין למ"ש בעל העקידה שער צ.

את השנה והחודש, כדי לדעת, "עד מתי יש לו תקווה", מתי יסתיימו כ"ב שנה, אך אין צורך כל כך בציון היום והשעה¹⁰, ואילו הפרטים הנדרשים אינם מוזכרים כלל במדרש! בעל ה"יפה תואר" מבהיר⁶, "ומכל שכן שכתב איזו שנה ואיזה חודש", אך בכל זאת תמוה, שהמדרש משמיט את העיקר, ומסתמך על כך שיובן מעצמו.

כן תמוה גם לגבי הפירושים האחרים במדרש, הדרושים ביאור: לדוגמא, פירוש המהר"ז המובא שם, שרבי לוי לומד, "והוה לי' למימר זכר את הדבר או האמין", ולכן הוא מבאר "שמר את הדבר על ידי שמיר", כפי שנאמר¹¹ חטאת יהודה כתובה בעט ברזל בציפורן שמיר, כיוון שהיה זה חלום של נבואה אשר "ניתן לכתוב ולדרוש כמו נבואת אדם ונח ושל אבות.. וכמו כל ספר בראשית למאן דאמר¹² מגילות נכתבה" –

גם לפי פירוש זה מתעוררת השאלות שלעיל, שבעיקר יש לכתוב את תוכן החלום, וכן שהפרטים העיקריים בציון הזמן – השנה והחודש – חסרים.

בנוסף לכך, לפי פירושו, נדרש ביאור: במה שונה חלום יוסף, שהוא "חלום של נבואה" ולכן "ניתן לכתוב ולדרוש", שהתורה מדגישה שיעקב כתב אותו, מכל יתר הנבואות שבספר בראשית – "וכל ספר בראשית", המובאות בבראשית, אך עליהן אין נאמר¹³ שאברהם, יצחק או יעקב כתבו אותן.

ב. פתרון החלום, "אחר הפה"

כדי להבין את משמעות דברי המדרש יש להקדים ולבאר תחלה את השאלה הפשוטה¹⁴: כיוון שיוסף ידע שאחיו שונאים אותו,

(10) והרי לא מודגש במחול הנ"ל עד כו' – כעת (ראה מחול' עה"פ וירא יח, יוד – תנחומא שם יג. ועוד).

(11) ירמ' יז, א – הובא בפ' מהר"ז שם.

(12) גיטין ס, א.

(13) להעיר מפרש"י גיטין שם ד"ה כתוב עלי.

(14) ראה אברבנאל שאל הי"א. אה"ח לו, ה.

„להוציא הדבר מלב בניו שלא יקנאוהו“²⁵, לכן לאחר מכן, ובהמשך לכך – „ואביו שמר את הדבר“, ש„נטל קולמוס וכתב באיזה יום...“ – כהמשך וביאור פתרון החלום²⁶ לאמיתותו – כדי ש„אחר הפה“ של פתרון יעקב יפרוש בתמיהה קיימת ומשמורת, והוא יקויים בודאי. לפי זה יש לומר, שמשום כך לא היה הכרחי לכתוב את תוכן החלום, מפני שאת זאת הוא כבר פתר, והכתיבה היא רק כדי לאשר שכונתו בפתרון היא לקיום הדבר ואימותו²⁷. אך עדיין אין מובן: מדוע בחר יעקב לרשום דוקא פרטים אלו – „באיזה יום ובאיזה שעה באיזה מקום“?

ג. הבן נמשך ממח האב

ויש לומר את הסבר הדברים: יש לבאר תחלה את הענין²⁸ של „מעשה אבות סימן לבנים“²⁹. הסימן ונתינת הכח³⁰ לכל קורות בני, אצל בני ישראל במשך הדורות, הם על ידי מעשי שלושת האבות³¹ – אברהם יצחק ויעקב. והקשר בין „מעשה אבות“ לבין „מעשה“ בני דומה לקשר שבין אב לבן כאן למטה, אשר יש בו שלושה שלבים³²:
(א) האופן שבו הבן עדיין כלול במוח האב, שם אין מציאות הבן קיימת בגלוי, ועל-אחת כמה-זכמה אין התחלקות לאיברים. כולו מציאות אחת – חלק ממוח האב.

שאמרו פתרון החלום בלשון תמי' המלך המלך כו', גרמו לי' לטלאק חלמי' תריץ ועשרין שנין דאתעכב'.

25) שם לו, יוד ובפרש"י.

26) ראה פני דוד להחיד"א פרשתנו את כד. שם את טז)

27) להעיר מש"ך עה"ת ר"פ עקב סד"ה ובוזר כו'.

28) ראה לקו"ש [המתורגם] חט"ו ע' 82. וש"נ.

29) רמב"ן עה"ת לך יב, ו. ובכ"מ – נסמנו בלקו"ש שם הערה 10.

30) ע"ד סימני טהרה דבהמה שלא רק מברין אלא עושים טהרה. – ראה צפע"ג על הרמב"ם ריש הל' מאכלות אסורות. לקו"ש [המתורגם] ח"א ע' 210 ואילך ובהנמנן שם הערה 1.

31) אף שלגבי בני דלאחרי מ"ת נכלל במעשה אבות גם מעשה השבטים (ראה במקומות שנסמנו בלקו"ש חט"ו שם הערה 12).

32) ולהעיר דאין קורין אבות (סתם) אלא לשלשה (ברכות טז, ב. וראה תו"א ר"פ ורא. וראה גם לקו"ש ח"י ע' 97 ואילך ובהערות שם).

33) בכל הבא לקמן – עיין תניא פ"ב.

„וישנאו אותו“¹⁵, מדוע סיפר להם את חלומותיו, והרי היה עליו לדעת שזה יעורר אצלם שנאה רבה יותר? ובמיוחד, שלמרות שלאחר ספור החלום הראשון „ויסיפו עוד שנוא אותו“¹⁶ – בכל זאת סיפר להם את החלום השני?! אחד ההסברים המובאים בדברי המפרשים¹⁷ הוא, שאדרבה: יוסף ידע שאחיו שונאים אותו, וכאשר חלם ש„קמה אלומתי וגם נצבה והנה תסובינה אלומתיכם ותשתחווין לאלומתי“¹⁸, וביודעו ש„כל החלומות הולכים אחר הפה“¹⁹, כפי פתרון החלום, וגם כאשר הפתרון פשוט וגלוי ביותר, יכול ה„פה“ לפתרו באופן שהוא חפץ, לכן „ויאמר אליהם שמעו נא החלום הזה אשר חלמתי“²⁰, כדי שיפתרו לו את החלום כפי שרצוי להם²¹.

אך עדיין דרוש הסבר – כיוון שהשבטים פתרו את החלום – „המלוך תמלוך עלינו אם משול תמשול בנו“²², מדוע לא פתרו גם את החלום השני?

ומצד שני – הפכו לגבי יעקב: הוא פתר רק את החלום השני, ואין אנו מוצאים אפילו שיוסף סיפר ליעקב את החלום הראשון.

ויש לומר, שלכן²³ פתר יעקב את החלום השני – „הבוא נבוא אני ואמך ואחייך להשתחוות לך ארצה“, משום שנותר ללא פתרון השבטים.

בנוסף לכך, כיוון שיעקב התבטא בתמיהה²⁴, ואף יותר מכך „ויגער בו אביו“ –

15) פרשתנו לו, ד.

16) שם, ה; ח.

17) ראה אברבנאל כאן, אזה"ח שם. גו"א לו, יוד (ובשפ"ח שם (בשם מהרש"ל) – אלא דשם שרצה שיפתרו אותו לטוב, שיהי' מלך. ועד"ו בש"ך עה"ת שם, ו) – ולהעיר דרמב"ן אין אפילו רמו לכ"ו! וכן – שבהערות דלהלן.

18) לו, ו.

19) ברכות שם בסוף העמוד. וראה גם שם נו, א.

20) לו, ו.

21) ראה זרז פרשתנו קפג, ריש ע"ב: דאלמלא אינון דאהפכו לי' לגונג אחרא הכי מתקיים. וראה פ' אור החמה שם.

22) לו, ח.

23) ראה במקומות שבהערה 17. צפע"ג עה"ת פרשתנו לו, יוד. וראה גם ש"ך עה"ת שם, ט.

24) ולהעיר מזהר פרשתנו (שם, סע"א ואילך ובניצוצי אורות ובהמובא בניצוצי זהר שם) בנוגע חלום הא' דלפי

לעילוי נשמת

הרה"ח הרה"ת אי"א

ר' יקותיאל מנחם ע"ה

ב"ר שרגא שליט"א

ראפ

חסיד ומקושר בכל נימי נפשו

לכ"ק אדמו"ר מה"מ

משגיח ומשפיע

בישיבת תומכי תמימים

ליובאוויטש המרכזית 770

ניהל הבית חב"ד

בנמלי התעופה

ובחברת "אל על" במיוחד

וזכה שהרבי שלח המצות ע"י

ואמר עליו "אונזער יקותיאל"

נואם קבוע בסיומי הרמב"ם ב-770

והדפיסם ב"תקות מנחם"

ניהל "ועד המחנכים"

פעל במרץ בעניני שלימות הארץ

ראש מטה שירה וזמרה

לקבלת פני משיח צדקנו

קירב רבים אל רבנו ובדרכי נועם

השאיר דור ישרים יבורך

הולכים בדרכי רבותינו נשיאנו

נקטף בתאונת דרכים

ביום השני לפ' "וקם שבט מישראל"

י"ב תמוז ה'תשע"ה

ת. נ. צ. ב. ה.

(מנוסח המצבה)

*

נדפס ע"י ידידיו

הרה"ת ר' יוסף יצחק הלוי וזוגתו מרת גיטל רחל שיחיו שגלוב

נד.

האמור לעיל שייך במיוחד לתקופתנו זו – שהתקוה והאני מאמין בכל יום שיבוא היא ביתר שאת וביתר עז, ועד שנראה במוחש הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

* * *

המצוה שיש לה סגולה מיוחדת לקרב את הגאולה, היא, מצות הצדקה – „גדולה צדקה שמקרבת את הגאולה”¹.

ומזה מובן שיש להוסיף עוד יותר במצות הצדקה, ומה טוב שההוספה בצדקה תהי' תיכף ומיד, כדי שגם הגאולה (שבאה ע"י מצות הצדקה) תבוא תיכף ומיד.

ובפרט שכיון ש„אין גו' אתנו יודע עד מה”², הרי יתכן שהדבר היחיד שחסר להבאת הגאולה אינו אלא נתינת מטבעות אחדות לצדקה!...

ובלשון הרמב"ם³ – פס"ד להלכה – „צריך כל אדם שיראה עצמו . . . וכן כל העולם חציו זכאי וחציו חייב . . . עשה מצוה אחת הרי הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה”, היינו, שפעולתו של יהודי אחד, מבוגר או ילד, שנותן פרוטה אחת לצדקה, גורמת לו ולכל העולם „תשועה והצלה” דגאולה האמיתית והשלימה.

(משיחת נר א' דחנוכה תשנ"ב – במעמד „פרסומי ניסא” עולמי)

- 1) ב"ב יו"ד, א. וראה תניא פל"ו.
- 2) תהלים עד, ט.
- 3) הל' תשובה פ"ג ה"ד.

דרגה זו אין התחלקות אמיתית בעבודת הבנים, אלא הכל חלק מן הכלל – מעשה אבות. לאחר מכן ישנו השלב שבו הופכים הבנים למציאות בפני עצמה. כלומר, העבודה של כל ישראל במשך כל הדורות, החל מגלות וגאולת מצרים ובמשך כל שית אלפי שנים דהוי עלמא – אופנים שונים ודרכים מחולקות בפועל בעבודת ה'.

ויש השלב האמצעי המקשר את האבות ומעשה האבות עם הבנים ועבודתם, וזאת על ידי השבטים בני יעקב. אמנם, אצל השבטים כבר התחילו הבדלי הדרגות של הנשמות בעבודת ה'⁴², הנחלקות לשנים עשר שבטים, שנים עשר שערות ודרכים בעבודת ה' וכל אחד במסילתו יעלה⁴³, אך כיוון שבדרגתם ובעבודתם קיימת פגולת יעקב אביהם, הרי על ידי כך נעשה ומתקיים הקשר שבין הפרטים – עבודת הבנים, לבין ה„כלל”, מעשה האבות.

ה. חלומות יוסף – ההתחלה לגלות ולגאולה

וזהו החידוש בפרשת וישב:

בפרשות הקודמות בתורה, החל מפרשת לך לך, מסופר על האבות, ועל כל הפרטים של מעשי האבות. אך החידוש בפרשת וישב הוא, שמתחיל הספור אודות השבטים ופעולותיהם, כפי שהם בפני עצמם.

ולכן גם תוכן הפרשה הוא הגורם וההתחלה של הירידה לגלות מצרים

– כדברי חז"ל⁴⁴ על הפסוק „וישלחו מעמק

42) ולהעיר דהתחלקות השבטים ונתינת השמות להשבטים (שבזה מתבטא עבודת כאו"א בפ"ע) באה בפועל ע"י האמהות – ראה לקו"ש ח"י שם. ועפ"ז תומתק השייכות להמשל הנ"ל סעיף ג, דהתחלת מציאות הבן והתחלקות אבריו באה ע"י שהותו תשעה חדשים בבטן האם. 43) שלכן קרי"ס ה' ל"ב גורים (ראה לקו"ת צו יז, רע"א. מאמרי אדה"ז – פרשיות ח"א ע' רנט ואילך. ועוד) וכן חלוקת א"י הייתה ל"ב שבטים (ראה לקו"ת מסעי צד, א ואילך [נסמן בלקו"ת צו שם]. ועוד. וראה לקו"ש [המתורגם] ח"ז ע' 11 הערה 39).

44) סוטה יא, רע"א (והובא בפרש"י פרשתנו לו, יד – בשינוי ל' קצת). ובב"ר (פרשתנו) שם, יג – בשינויים. וראה לקמן הערה 49. ובוהר פרשתנו קפד, א: וכי יעקב שלימא דהוה רחיס ל"י ליוסף כו' והוה ידע דכל אחוי הוה

(ב) האופן שבו הבן נפרד ממוח האב ונעשה מציאות עצמאית, עם רמ"ח אברים ושס"ה גידים שלו. אמנם, כל מציאות הבן „במשך ממוח האב, שאפילו צפרני רגליו נתהוו מטיפה זו ממש”. אך בכל זאת הוא נעשה למציאות נפרדת בפני עצמה.

ג) השלב האמצעי המקשר בין השלב שבו נמצא הבן בשורשו במוח האב לבין השלב שבו נעשה הבן למציאות בפני עצמה, שזוהי תקופת היות הבן עובר במעי אמו³³. אז מתחילה מציאותו להיות כדבר בפני עצמו³⁴. האברים מתחלקים והבן עובר משלב לשלב עד „ירדה ממדרגה למדרגה להשתנות ולהתהוות ממנה צפרנים”. אך כל זה עדיין המשך באותו מקום של טיפת מוח האב הנחלקת לאברים.

ולכן גם לאחר מכן, ובמשך כל ימי חייו, קשור הבן עם כל פרטי אבריו אל מוח האב, כפי שאומר אדמו"ר הזקן בתניא³⁵ אפילו לגבי צפרניו של הבן: „וגם עכשיו בבן יניקת הצפרנים וחיותם נמשכת מהמוח שבראש (הבן)³⁶”, שהמוח שבראש הבן הוא טיפת מוח האב³⁷.

ד. מעשה אבות סימן לבנים

דומה לכך ומעין זה הוא הקשר שבין האבות של כלל ישראל לבין העבודה הכללית של ישראל במשך הדורות:

בתחלה ישנו השלב שבו הבנים כוללים באבות, אשר „אין קורין אבות אלא לשלשה”³⁸, ובמיוחד יעקב „בחור שבאבות”³⁹, ו„שופריה דיעקב מעין שופריה דאדם הראשון”⁴⁰, הוא כולל את כל הנשמות⁴¹. מצד

33) מציאות נפרדה – בבטן האם.
34) ממוח האב. אף שלכמה דיעות דינים עובר ירך אמו הוא (ראה שד"ח כללים מע' ע' כלל סב).
35) שם.
36) ראה ליקוט פירושים כו' לתניא שם ע' פא סנ"ז.
37) ראה ליקוט פירושים שם. וראה גם שם ע' צו ד"ה ערונה קשורה.
38) ברכות טז, ב. וראה גם חז"א רטז, סע"ב.
39) ב"ר פע"ז, א. וראה חז"א קיט, ב. קמז, ב. ועוד.
וראה גם שם פרשתנו קפ, א (ועוד): שלימו דאבהן.
40) ב"מ פד, א. ב"ב נח, א. זח"א לה, ב. קמב, ב. ועוד.
41) אגה"ק ס"ז (קיא, סע"ב). דרמ"צ כט, א. ובכ"מ.

נסים וואָס דער אויבערשטער טוט מיט אונז, וויסנדיק אַז דערמיט איז פאַרבונדן די גאולה האמיתית והשלימה!

(משיחות ש"פ וישב, כ"ג כסלו, מבה"ח טבת תשנ"ב)

דובר פעמים רבות לאחרונה ובפרט בזמן האחרון, כי ע"פ כל הסימנים, דורנו הוא הדור האחרון של הגלות, ובמילא הדור הראשון של הגאולה, שהרי כבר סיימו את כל עניני העבודה וכבר עומדים מוכנים לגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו ומיד ממש. . . . ע"פ המדובר לעיל (וכמה פעמים), שלפי כל הסימנים, כבר סיימו את כל הביירוים, הרי מובן מדוע מצויים אנו כבר בזמן הגאולה.

ועוד והוא העיקר: ההכרה וההודאה ונתינת השבח לה' על הניסים שהוא עושה, נוסף על היותם ענין של הכרת טובה – ה"ז נוגע גם לביאת משיח צדקנו בגאולה האמיתית והשלימה, כפי שהגמרא אומרת¹: „ביקש הקב"ה לעשות חזקי' משיח . . אמרה מדת הדין לפני הקב"ה . . חזקי' שעשית לו כל הנסים הללו (שניצל מסנחריב ונתרפא מחליו²) ולא אמר שירה לפניך תעשהו משיח".

עפ"ז מובן בעניננו, שפרסומי ניסא של הניסים שעושה הקב"ה בזמננו – הרי זה נוגע להבאת הגאולה האמיתית והשלימה בפועל ממש!

ומזה מתקבלת הוראה עיקרית:

מאחר שכבר עומדים לאחרי כל הענינים, והגאולה עדיין לא באה – דבר נכון ביותר הוא לעסוק בענין של „פרסומי ניסא", לפרסם אצל עצמו ואצל הזולת, ובכל מקום ומקום – את הניסים שהקב"ה עושה עמנו, מתוך ידיעה שבזה קשורה הגאולה האמיתית והשלימה!

ההוראה למלכות יוסף במצרים, אלא זוהי נבואה גם לגבי קיום ברית בין הבתרים באופן כללי – הגלות והגאולה^{52*} של ישראל⁵³.
– הענינים האחרים המופעים בפרשה, הרי הכוונה שבהם, שהיא הסיבה ליישום גזירת בין הבתרים, אינה מופיעה בגלוי בדבריהם ובמעשיהם של יעקב ושל השבטים. ואילו בחלומות יוסף, שהם נבואה. כדלעיל, נכללים מעשי הבנים באופן כללי⁵⁴.

1. הקנאה – במעלת עבודת יוסף

לפי זה ניתן להבין גם את הענין של „ויקנאו בו אחיו ואביו שמר את הדבר":
כל השבטים היו „שבטי י"ה", ומובן, ששנאתם וקנאתם כלפי יוסף לא היו שנאה וקנאה כפשוטן, ח"ו וח"ו, ובמיוחד שבפסוק כאן, לאחר ספור החלומות, נאמר „ויקנאו בו אחיו", כמו „ותקנאו⁵⁵ רחל באחותה⁵⁶", לומר שהם ראו בחלומות אלו מעין הוראה מלמעלה לגבי מעלות יוסף וכדומה⁵⁷ – אלא⁵⁸ שנאתם

חברון⁴⁵ – „בעצה עמוקה של אותו צדיק שקבור בחברון דכתיב⁴⁶ ידוע תדע כי גר יהיה זרעך", ופירש רש"י⁴⁷, „והוא תחלת סיבת ירידת ישראל למצרים". ועוד, בכך מתחילה הפרשה כולה, כפי שמפרש רש"י⁴⁸, „אלה תולדות יעקב יוסף – ואלה של תולדות יעקב, אלה ישוביהם וגלגוליהם עד שבאו לכלל ישוב סיבה ראשונה יוסף בן שבע עשרה... על ידי זה נתגלגלו וירדו למצרים⁴⁹ –

כי עבודתם העיקרית של הבנים קשורה לגלות ולגאולת מצרים, שהרי גלות מצרים כוללת את כל שאר המלכויות⁵⁰ והגלויות⁵¹, וגאולת מצרים היא השרש וכוללת את כל הגאולות⁵².

יצא מכך, שבפרשת וישב מופיע המעבר בין מעשי האבות לבין מעשי הבנים, שעבודת הבנים היא בשתי תקופות ועבודות – גלות וגאולה.

וזהו ההסבר לכך שהפרשה מתחילה בחלומות יוסף, והמשמעות הפנימית אינה רק

סנאין לי' אמאי שדר לי' לגביהו אלא איהו לא חשיד עלייהו דהוה ידע דכלהו הוו זכאין ולא חשיד לון אלא גרים קב"ה כל דא בגין לקיימא גורא דגזר בין הבתרים (ראה לקוטי לוי"צ לומר שם – ע' קמז). השינויים בין הגמרא והזור – נתבאר בשיחת מוצש"פ וישב תשל"ט.
(45) פרשתנו שם.
(46) לך טו, יג.
(47) סוטה שם ד"ה וישלחהו.
(48) לו, ב.

(49) וראה שבת י, ב: לעולם אל ישנה אדם בנו בין הבנים שבשביל משקל שני סלעים מילת שנתן יעקב ליוסף יותר משאר בניו נתקנאו בו אחיו ונתגלגל הדבר וירדו אבותינו במצרים (וראה שם תורה ה"ג ונתגלגל). ובתנחומא פרשתנו ג בסופו: אר"י מחשבה עמוקה נטלת עם אברהם בין הבתרים כו', וממשיך, אמר רבי יהודה ב"ר שלום .. חשב היאך להורידו בכבוד והביא עליה עיליה יעקב ליוסף וישנאוהו אחיו וימכרוהו כו' וירד יעקב ובניו". ועד"ז שם ד.
(50) דכל המלכויות נק' ע"ש מצרים (ב"ר פט"ז, ד).
(51) ראה ל"ת להאר"ז ר"פ תצא. ספר הליקוטין שם.
וראה לקו"ש [המתורגם] חט"ו ע' 96.
(52) דבגאולת מצרים נתחדש ענין פתיחות הצינור דגאולה (ד"ה כימי צאתך תש"ח רפ"ב). וראה גבורות ה' למהר"ל פס"א בתחלתו).

(52*) ראה ב"ר פרשתנו (ר"פ פה): שבטים היו עסוקין במכירתו של יוסף ויוסף הי' עסוק כו' ראוהו הי' עסוק כו' ויעקב הי' עסוק כו' ויהודה הי' עסוק כו' והקב"ה הי' עוסק* בורא אורו של מלך המשיח. ומובן מזה דמאורעות הפרשה היו לא רק הקדמה לירידת ישראל למצרים אלא לכללות סדר (עבודת ישראל ב)הגלות עד להגאולה שע"י מלך המשיח.
(53) ראה גם לקו"ש [המתורגם] ח"ה ע' 183 ואילך ובהערות שם.
(54) כי בהענינים שהיו קשורים בפעולות יעקב – כמו וישלחהו מעמק חברון, צ"ל שלא נתלבשו בגלוי בידיעתו של יעקב, ולכן מפרשים רז"ל (סוטה שם) בעצה עמוקה של אותו צדיק – אברהם (ראה לקו"ש שם ע' 184 – בשה"ג להערה 19); ועד"ו מה שישאל אהב את יוסף מכל בניו (כמרו"ל הנ"ל הערה 49).
משא"כ בנוגע לחלומותיו של יוסף שהם נבואה מלמעלה ואינו ענין שמכריח בחזרת ופעולת האדם, וע"י פתרון הפה אפשר לשנותה. וכז'.

(55) ויצא ל, א – ובפרש"י שם, פשוטו של מקרא.
(56) ע"ד קנאת סופרים תרבה חכמה (ב"ב כא, א) ועוד.
וראה אה"ת להצ"צ עה"פ (בראשית כרך א' ריה, א ואילך).
(57) ראה אברבנאל שם. ועוד.
(58) וראה זתר שבהערה 44.

(* כ"ה בב"ר לפנינו. וביל"ש, מביא אורו) (וחסר שם: ויוסף הי' עסוק כו' ויעקב הי' עסוק). ובב"ר הוצאת אלבק: הקב"ה בורא אורו. וראה חילופי נוסחאות שם.
(* ובפרט לפי הוזהר הנ"ל הערה 44.

וקנאתם היו חלק מעבודת ה' – „מעשים טובים“⁵⁹:

כאשר נחלקו הדרגות בין בני ישראל – הן מצד הגברא, שלאחר האבות היו דרגות שונות בעבודת ה' אצל השבטים, והן מצד התקופה והחפצא והעבודה הרוחנית – שביידידת ישראל למצרים החל קיום ברית בין הבתרים לבנים, ולכן התחילה אצלם העבודה של גלות וגאולה⁵² –

אז החל להיות „מורגש“ השוני של אופני העבודה, ואצל כל אחד הודגשה המעלה של הדרג והעבודה המיוחדת שלו⁶⁰. ולכן כאשר מתגלית בחלומי של יוסף ההוראה מלמעלה אודות עבודתו של יוסף⁶¹, שדווקא באמצעותו מבוצעת עבודת בני ישראל בגלות⁶² שתביא לאחר מכן את הגאולה – נגמר, ויקנאו בו אחיו⁶³, על כך שכוונת הקדוש־ברוך־הוא מתגשמת דווקא באופן עבודתו של יוסף, למרות שגם דרכי העבודה שלהם הן דרכים אמיתיות בעבודת ה'.

ועל כך ממשיכה התורה ואומרת „ואביו שמר את הדבר“, אין נאמר שיעקב שמר את חלומי של יוסף, אלא „את הדבר“: אצל יעקב, כאב, לא היתה חשיבות להתחלפות של אופני העבודה, שטענה מסוימת זו מתבצעת

59) להעיר משך ע"ת פרשתנו לו, ט בסופו: מצאתי כתוב שאמר ויקנאו בו, לא אמר אותו כמו שאמר ויקנאו אותו פלשתים, בו בחילוף א"ת ב"ש שייך פ"ה ועם ה' אותיות גימ' שכינה, והנעלם ה"ס שכינה תתאה ולה נתקנאו בו אחיו. וראה גם מאמרי אדה"ז – פרשיות ח"א ע' רה. תו"ח ס"פ ויגש (צד, ד).

60) להעיר גם ממשנית (לקו"ש ח"ז ע' 342 ואילך. חכ"ב [המתורגם] ע' 156 ואילך) במרו"ל (במנות סב, ב) בנוגע לתלמידי רע"ק ש, לא נהגו כבוד זה לזה. וראה גם לקו"ש [המתורגם] ח"ט ע' 94 בבאור מרו"ל (ב"ב עה, א) שלעת"ל כל אחד ואחד נכוח מחופתו של חברו.

61) ראה נחמד למראה לב"ד ריש פרשתנו פ"ד, ט (ח). 62) ראה בארובה תו"א ויגש מו, א"ב (תו"ח שם צג, א ואילך. ועוד) דבסדר השתלשלות עתה יוסף הוא למעלה מיהודה [אלא דשם מדובר בבחי' יוסף לגבי יהודה, ולכן עשרת השבטים שייכים ליוסף; אבל בפרשיות הרי בבחי' זו ישנן כמה מדרגות (עשר)].

63) להעיר שאפילו לעת"ל צדיק נכוח מחופתו של חברו (ראה לעיל הערה 60).

על ידי שבט זה, ואילו עבודה אחרת נעשית על ידי שבט אחר, והעבודה העיקרית מתגשמת על ידי יוסף – אלא „שמר את הדבר“, אצלו הדגש הוא על ה„דבר“ עצמו, המתבטא כמין של „שמש... לי“ (יוסף).

הוא ענין חשוב אחד, שרצון העליון מתממש, שמתגשמת כוונתו של הקדוש־ברוך־הוא להיות לו דירה. ולכן: א) אין חשיבות והדגשה על העובד, אלא על העבודה. ב) בכל עבודה מורגש שהיא חלק ומביאה לידי יישום הכוונה הכללית.

ז. „נטל קולמוס וכתב...“

לפי זה יובן החידוש של רבי לוי, האומר שיעקב „נטל קולמוס וכתב...“: בכך גרם יעקב, שכשם שאצלו, במעשה אבות, החשיבות היא של „שמר את הדבר“ – כך יוכל להיות ויהיה בפועל בעבודתו הפרטית של כל אחד מבני ישראל במשך הדורות.

וזהו המשמעות של „וכתב באיזה יום ובאיזה שעה באיזה מקום“: יעקב קבע את כל הבדלי הדרגות בעבודה הרוחנית בנקודת זמן אחת, ובנקודת מקום אחת, ונקודה זו כוללת את כל הדרגות ודרכי העבודה השונות בכל התקופות ובכל המקומות⁶⁴.

ולכן אין הוא אומר „וכתב השנה והחודש“, אלא – יום⁶⁵ ושעה (מלשון הביטוי „באותה שעה“ שמשמעותו בדברי חז"ל היא רגע וכן

64) ראה תו"ש פרשתנו כאן אות צב („מכת" רמזי ר"י) בהמשך לדברי ר"ל – „וזה שמר רש"י. ועפ"י י"ל שהוא ע"ד המבואר בדי"ה פנים תרנ"ט

(סה"מ תרנ"ט ע' קצא ואילך) ענין הממוצע בין משפיע ומקבל [ועד"ו למעלה הממוצע דצמצום הראשון], שמעלים ומצמצם את הפנימיות, והוא בח' נקודה אחת לבד – והוא בח' רשימו, רושם מכללות האור – דנקודה זו נושאה בעצמה כל הפנימיות והעצמיות שהשכל ההוא. עיי"ש. משא"כ כמו שהוא במעשה אבות מצ"ע י"ל שהוא ע"ד מה שלפני הצמצום שיער בעצמו בכח כל מה שעתידי להיות בפועל. וצ"ע ואכ"מ.

65) וצ"ע"ל כתבו גם „יום“. ואפ"ל עפמחול דכל יומא עבד עבידותי (זח"א רה, סע"א. זח"ג צד, רע"ב. וראה זח"א רסד, ב).

נג.

מ'האָט גערעדט מערערע מאָל לאַחרונה און בפרט אין דער לעצטער צייט, אַז לויט אַלע סימנים איז אונזער דור דער לעצטער דור פון גלות ובמילא דער ערשטער דור פון גאולה, וואָרום מ'האָט שוין פאַרענדיקט אַלע עניני העבודה און מ'שטייט שוין גרייט צו דער גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו תיכף ומיד ממש.

... ע"פ המדובר לעיל (וכמה פעמים), אַז לויט אַלע סימנים האָט מען שוין פאַרענדיקט אַלע בירורים, איז מובן פאַרוואָס מ'האַלט שוין באַ דער גאולה.

* * *

ועוד והוא העיקר: די הכרה והודאה ונתינת שבת לה' אויף די נסים וואָס ער טוט, איז נוסף אויף אַן ענין של הכרת טובה – איז דאָס נוגע צו ביאת משיח צדקנו בגאולה האמיתית והשלימה, ווי די גמרא זאָגט¹: „ביקש הקב"ה לעשות חזקי' משיח. . . אמרה מדת הדין לפני הקב"ה. . . חזקי' שעשית לו כל הנסים הללו (שניצל מסנחריב ונתרפא מחליו²) ולא אמר שירה לפניך תעשהו משיח“.

עפ"ז איז מובן בעניננו, אַז פרסומי ניסא פון די נסים וואָס דער אויבערשטער טוט בזמננו – איז נוגע צו ברענגען די גאולה האמיתית והשלימה בפועל ממש!

דערפון האָט מען אַרויס אַ הוראה עיקרית:

וויבאַלד מ'האַלט שוין נאָך אַלע ענינים, און די גאולה איז נאָך ניט געקומען – איז אַ דבר נכון ביותר צו טאָן אין דעם ענין פון „פרסומי ניסא“, צו מפרסם זיין באַ זיך און ביי אַנדערע, ובכל מקום ומקום – די

1) סנהדרין צד, א.
2) פרש"י שם.

הראשונה (ה'תקנ"ט-ה'תנש"א), שמספר קצ"ב הוא (א) אותיות "קבץ", שמרמוז שכבר נסתיימה¹⁰ העבודה דומן הגלות בקיבוץ ואסיפת הניצוצות (שבשביל זה הגלה הקב"ה את ישראל לבין האומות) שבכל העולם כולו (עם כל פרטי השינויים שבהם - קבץ שנה, מלשון שינוי, שכוללת כל השינויים האפשריים¹¹), וגם (ב) "קצב" - מלשון קצבה והפסק, ו"קצב שנה", קצבת זמן, היינו, שכבר נפסק ונקצב ונסתיים הזמן (וכל עניני העבודה שפעלו בזמן זה) דהפצת המעיינות חוצה שהתחיל ב"ט כסלו לפני קצ"ב שנה, ומוכנים כבר לקיום ההבטחה שכשיפוצו מעיינותיך חוצה אתי מר דא מלכא משיחא.

וזהו א' הטעמים להדפסת ספר התניא (תושב"כ¹² דתורת חסידות חב"ד) בהוצאה חדשה (ובפורמט גדול) וחלוקתו לכא"א מהאנשים והנשים והטף בקשר ובשייכות ל"חג הגאולה י"ט כסלו קצב שנה"¹³ - כדי להדגיש בפועל ובגלוי לעיני בשר שלימות העבודה דיפוצו מעיינותיך חוצה במשך קצב שנה, סוף זמן הגלות, "קץ" הימים" ("קץ דשמאלא", סוף הגלות), ותיכף ומיד באים ל"קץ הימין" (קץ הגאולה).

(משיחות ש"פ וישב, כ"א כסלו תנש"א)

10) "קבץ" - לשון עבר, ולא "קובץ" (בתוספת וא"ו) בלשון הוה (שיכול להמשך עוד ו' חדשים).

11) עבודה"ק ח"ד פ"ט. אוה"ת מקץ שלה, סע"ב. ועוד.

12) ראה אג"ק אדמו"ר מוהרי"צ ח"ד ע' רסא ואילך. וש"נ.

13) כפי שנדפס ע"ג השער דספר התניא.

14) ראה זח"א נד, סע"א. ר"פ מקץ. איכ"ר פ"ב, ו - הובא ונת' באוה"ת ר"פ מקץ.

משך זמן שנקודתו אחת⁶⁶, כדי לבטא את נקודת הזמן בענין זה, ומצד פעולה זו ניתן לחוש אצל הבנים בכל זמן ובכל מקום בנקודה ובתמצית של עצם העבודה כפי שהיא מצד האב, ומכך נובעים שני ענינים שהוזכרו לעיל: א) אין כל כך חשיבות למציאות העובד, אלא חשובה העבודה כשלעצמה, שהיא רצון העליון. ב) שכל פרט בעבודה חשוב לתכלית הכללית של עשיית דירה לו יתברך בתחתונים, כאשר „והיה⁶⁷ ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד”.

ח. ואביו שמר את הדבר - חיבור המעיין ל"חוצה"

ידוע⁶⁸, שפסוק זה „ויקנאו בו אחיו ואביו שמר את הדבר" קשור לאדמו"ר הזקן ולגאולת י"ט כסלו.

וכיוון שכל הענינים הקשורים לרבותינו נשיאנו ודאי מדויקים לחלוטין, יש לומר, שהמשמעות של „ואביו שמר את הדבר" בקשר לאדמו"ר הזקן כוללת גם את החידוש של „ואביו שמר..." לפי פירוש המדרש ש„נטל קולמוס וכתב...".

וההסבר לכך הוא:

ידוע, שאצל הבעל-שם-טוב ואצל המגיד ממזריטש, „אבות החסידות"⁶⁹, היתה החסידות באופן כללי, אשר לכן הבעל-שם טוב והמגיד קשורים בסדר הספירות לשתי הדרגות של ספירת הכתר, „עתיק" ו„אריך"⁷⁰. ואדמו"ר הזקן חידש על ידי גילוי תורת החסידות חב"ד את התלבשות תורת החסידות בהשגה ובהבנה שכלית⁷¹, שמצד ההתלבשות זו - בפנימיות נוצרת התחלקות לפרטים

בעבודת ה' לפי דרך החסידות, עד אשר כל עבודה היא כענין בפני עצמו⁷².

אך גילוי תורת החסידות חב"ד על ידי אדמו"ר הזקן לא גרמה ח"ו לירידה באור החסידות עקב התלבשותו בהשגה שכלית, לעומת מה שהיה אצל אבות החסידות הכללית - אור כללי - אלא אור החסידות נמשך כמו שהוא בהשגה שכלית⁷³.

זוהי המשמעות של „יפוצו מעיינותיך חוצה"⁷⁴, הפצה שהתחילה בעיקר לאחר גאולת י"ט כסלו⁷⁵ - שהמעין עצמו, ולא רק „התפשטות" ממנו, יוצא החוצה⁷⁶. ומשמעות המושג „חוצה" אצל האדם עצמו - היא המדות וכה השכל שלו⁷⁷.

וכדי ליצור את החיבור בין ה„מעין" עצמו - האור הכללי של תורת החסידות - לבין המעיינות שב„חוצה" - התלבשות בהשגה - נדרשה פעולה מיוחדת של המגיד ממזריטש - „ואביו שמר את הדבר", בדומה ליעקב, כאשר צריך היה ליצור את החיבור בין מעשה אבות למעשה בנים, כדלעיל.

פעולה זו היא מעשהו של המגיד, אשר לפני הסתלקותו נטל את ידו של אדמו"ר הזקן ואמר י"ט כסלו הוא יום ההילולא שלנו⁷⁸:

לפני הסתלקותו של המגיד⁷⁹, כאשר היה

72) ראה לקו"ש ח"ט [המתורגם] ע' 164 ואילך. ח"ט [המתורגם] ע' 267.

73) ויתירה מזו - ע"י נעשה שלימות כביכול בתורת הבעש"ט, כי ע"י התלבשות של תורת החסידות בהשגה נמשך עצם פנימיות התורה (ד"ה פדה בשלום תרפ"ה בשם אביו כ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע - י"ט כסלו עטר"ת (נדפס בסוף ס' השיחות תורת שלום הוצאת קה"ת תשמ"ג).

74) וראה במקומות שבהערה שלפניו. ובהערה 75. וש"נ. מענה המשיח להבעש"ט שיבוא לכשיפוצו מעיינותיך חוצה (הבעש"ט באגרתו הידועה ע"ד עליית הנשמה שלו בשנת תק"ז - נדפסה בסיו"ס בן פורת יוסף. כתר שם טוב בתחלתו. ועוד).

75) תורת שלום ס"ע 112 ואילך.

76) ראה לקו"ש ח"י ע' 106 ואילך. ח"ט [המתורגם] ע' 304 ואילך. וש"נ.

77) ראה אוה"ת התלים (יהל אור) ע' תנה, שהמדות (ז"א) נק' חוץ לגבי חו"ב.

78) ואולי י"ל שגם המחין נק' חוץ לגבי האמונה שלמעלה מהשכל ובפרט לגבי עצם הנפש (ראה לקו"ת ויקרא ד, ב).

79) לקו"ד ח"א קא, א. ראה גם לקו"ש ח"י (ע' 100 ואילך. ע' 106 ואילך).

צריך להתחיל הגילוי של תורת החסידות באופן של „יפוצו מעיינותיך חוצה” – התלבשות של אור החסידות בהשגה – באופן של „יתפרנסון”⁸⁰, אמר המגיד לאדמו”ר הזקן

מילים אלו, ובכך נוצר החיבור של המעיין עצמו, כפי שהוא אצל אבות החסידות, עם המעינות היוצאים חוצה.
(משיחות ש”פ וישב תשט”ו)
ש”פ מקץ תש”מ

מה שאמר הה”מ בשבת לפני הסתלקותו ושייכותו לי”ט ולהפצת המעינות חוצה.
(80) לשון התקו”ז (ת”ז בסופו). ובהקדמת מקדש מלך לזר: יתפרנסון.. נשיפורש להם אמיתות מאמריו כו’. ובכסא מלך (לתקו”ז שם): בדרא בתראה דוקא קרוב לימות המשיח כו’ (אף אשר) זה כמה מאות שנים שנתגלה כו’ (כי הלימוד

צ”ל דוקא באופן של) יתפרנסון כו’ יפורשו מאמריו העמוקים בהקדמות שגילה האר”י זלה”ה כו’ שיינו כו’ כי הלומד גירסא בעלמא הגם שיש לו שכר טוב כו’ עכ”ז הסגולה דבגיני’ וקראתם דרוור היא כשיתפרנסון וילמדו פירושי המאמרים כו’. – ראה גם כן הקדמת הרח”ז לשער ההקדמות.

לזכות

כ”ק אדונונו מזרנו זרבינו

מלך המשיח

ויה”ר שעי” קיום הוראת

כ”ק אדמו”ר מלך המשיח (בשיחת ב’ ניסן ה’תשמ”ח)

להכריז יחי, יקויים הבטחתו הק’,

שההכרזה תפעל ביאת דוד מלכא משיחא’

יחי אדונונו מזרנו זרבינו מלך המשיח

לעולם ועד

הוספה בשורת הגאולה

ח.

„אלה תולדות יעקב יוסף”¹ – רומז על ההוספה בהתגלות והפצת תורת חסידות חב”ד ע”י רבותינו נשיאינו ממלאי מקומו של רבינו הזקן, עד לכ”ק מו”ח אדמו”ר נשיא דורנו, יוסף שבדורנו, שאצלו היתה הדגשה מיוחדת בהענין ד”יוסף ה’ לי בן אחר”², לעשות מ”אחר” „בן”³, ובהדגשה יתירה בכואו לחצי כדור התחתון (ע”ד ובדוגמת ירידת יוסף למצרים), שע”ז נעשה הגילוי דתורת החסידות (ביחד עם הפצת התורה והיהדות) בכל העולם כולו, גם בתחתון שאין תחתון למטה ממנו.

בזוה ניתוסף עוד יותר באופן ד”פרצת עליך פרץ”⁴ – במשך הארבעים שנה שבהם „קאי איניש אדעתי דרבי”⁵, באופן ד”לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע”⁶ – שהפצת המעינות חוצה נעשית באופן ד”ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה”⁷, עד לפנה הכי נדחת בקצוי תבל, פריצת כל הגדרים, שלכן, מוכנים כבר לביאת משיח צדקנו, „פרץ זה משיח, שנאמר”⁸ עלה הפורץ לפניהם”⁹.

* * *

בי”ט כסלו דשנה זו מלאו קצ”ב שנה להגאולה די”ט כסלו בפעם

(1) וישב לו, ב.

(2) ויצא ל, כד.

(3) ראה אוה”ת עה”פ.

(4) וישב לה, כט.

(5) ע”ז ה, רע”ב.

(6) תבוא כט, ג.

(7) ויצא כח, יד.

(8) מיכה ב, יג.

(9) אגדת בראשית ספס”ג. וראה גם ב”ר ספפ”ה (ובפרש”י): „זה רבה על כל הפריצים ממך יעמוד (משיח שנאמר בו) עלה הפורץ לפניהם”.